

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis
Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev
De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo**

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

IX. Presbyteri vexati ab Episcopis in visitationibus & variis sumptibus,
confugerunt ad Carolum Calvum, qui lege lata illis

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

ctoratis abusu instituuntur. Ceterum Principis auctoritatem ad exigendam à Clero & plebe canonum observantiam æquè commendat; eo solo discrimine inter utrumque agendi modum, quod prior sollicitiorem curam & magis assiduam requirat, & vulnus impedit; hic negligenter se gerat, reclamantem aliquem expectet, atque post vulnus remedium paret.

X. His temporibus etiam Presbyteros regium auxilium adversus Episcopos implorasse patet ex Capitulari Caroli Calvi Tolosæ dato anno D C C C X L I V. quo vexationibus illis, quibus Presbyteri Septimaniae ab Episcopis suis premebantur, egregie proficit; modum qui in visitandis parœciis ab iis tenendus sit, & sumptuum quantitatem prescribit. Imò verò prohibet Episcopis ne Presbyterorum rusticanas parœcias lucri in honesta causa dividant; sed si populi necessitas id exegerit, consilio canonico eam divisionem peragant. Ceterum capituli octava verba expendenda sunt, quæ regie potestatis vigorem in rebus ecclesiasticis ostendunt: *Vt Episcopi sub occasione, quasi auctoritatem habent canonum, his constitutis excellentiæ nostræ nequaquam resulant, aut negligant; sed canones potius ut intelligendi sunt intelligere & in cunctis observare procurent.* Quia si aliter fecerint, omnimodis & qualiter canones fidem decimis agendum statuant, & qualiter intelligi & observari cum mansuetudine nostra decreto debeat, synodali dijudicatione & nostra auctoritate regia docebuntur. Videtur nescio quam decimorum interversionem Episcopis comminari, si à canonibus & regiis decretis desciscant. Qui locus, ut existimo, in eam rem est singularris, ut cum Magistris nostris loquar.

C A P V T VIII.

Synopsis.

I. Sub tertia dynastia Regibus, antiquorum canonum desiderium vigebat; ut patet ex Concilio apud Ansam, in quo definitum est illud privilegium non esse ratum quod canonicus non solum non concordaret sed etiam contrariearentur. Patet etiam è Glabro; qui recitat offensionem Gallicanorum Episcoporum, quod invito Turonensi Episcopo, ad preces Fulconis Comitis Basilica conferrata fuisset a Legato, iussu Romani Pontificis, contra canones.

II. Glaber de Joanne Antipapa non est intelligendus, sed de Joanne XVIII.

III. Explicantur verba illa Glabri, Papam & Fulconem schismam creavisse. Schisma, est secessio à communione Ecclesie, ob questiones de disciplina. Heresis, ob questiones de fide, è Basilio. Schisma definit in heresim; non solum quod schismati saepe heresim adiungitur; sed etiam quod ipsum schisma, si inveteratum sit, in heresim veritatur.

IV. Id docetur è canon. v. i. Concilij CP. Qui explicatur, & conciliatur cum canone Basili; rejecta conciliatione Balsamonis. Basilius agit de schismate nondum deferto. Canon v. i. de pertinaci & ab Ecclesiæ condemnato. Emendatus canon. v. i. è Nicolao. Notitiani & Quartadecimani damnati ut heretici, & plures alij, ob questiones discipline, quia Ecclesiæ contemnebant, cuius auctoritas in Scripturis commendatur.

V. Qui sunt canonici Episcopi in dicto canon. sexto. Corrigendus locus, & rescribendum *karuncula*. Emendatus etiam obiter locus Concilij Chalcedonensis. Karuncula sunt Episcopi ejusdem communionis, Latinis Communicatores. Confirmatur hanc mendatio è versione canonis que extat in epistola Nicolai I.

VI. Ex ijs que dicta sunt illustratur locus Glabri, qui schisma vocat dissidium Papa & Episcoporum in causa canonica. Schisma ea significatione usurpatum à Benedicto IX. à Synodo Anglicana, Hincmaro, & Ivone.

VII. Quomodo se gererent Gallicani Episcopi in retinendis canonibus adversus nova rescripta. Id ostenditur ex privilegio concessò à Paschali II. Henrico Imperatori. Concilium Viennense damnat privilegium; & minatur secessionem, ni Paschalis illud revocet. Galli modestius se gerunt. Perseverandum in obedientia Papa docent. & parendum quæ pertinent ad Cathedram, cetera non admittenda.

VIII. Ivo negat de Pontifice judicium suscipiendum, nisi à fide aberraret. Si quid tamen ab eo deveniat incommodum Ecclesie Gallicane, synodos cuiusque provincie id correbaras, salva reverentia Ecclesie Romane.

I. Post annum millesimum, sub tercia Regum nostrorum dynastia, non deseruit apud Gallos servandorum canonum desiderium, quo decessores flagraverant; nec cessavit usus ille antiquus ab avis usurpatum, quo aut Ecclesia synodica deliberatione sibi prospiciebat, cum rebus per obreptionem decretis Romæ assentiri non posset; aut regio patrocinio se committebat, ut executionem impedit.

Synodi decreti ejusce generis illustre exemplum peti potest ex Concilio apud urbem Ansam, in diœcesi Lugdunenſi sitam, ab Episcopis trium provinciarum, Lugdunensis scilicet, Viennensis, & Tarantaisensis, habito anno M. xxv. cuius verba referam ex Tabulario Ecclesie Matisconensis, unde etiam illa hausit Iacobus Severtius, eaque edidit in Chronologia Archiepiscoporum Lugdunensium Num LXVII. Ex quibus disceret lector quām constanter se gererent illius ætatis Episcopi ad retinenda jura sua canonibus Conciliorum generalium munita adversus gratos monasteriorum exemptiones rechristis Romanorum Pontificum concessas. Anno M X X V. dominica incarnationis convenerunt apud Ansam in Ecclesia sancti Romani, causâ Concilij, Archiepiscopi, cum pluribus Episcopis, scilicet Burchardus Lugdunensis Archiepiscopus, alijs Burchardus Archiepiscopus

E iiij